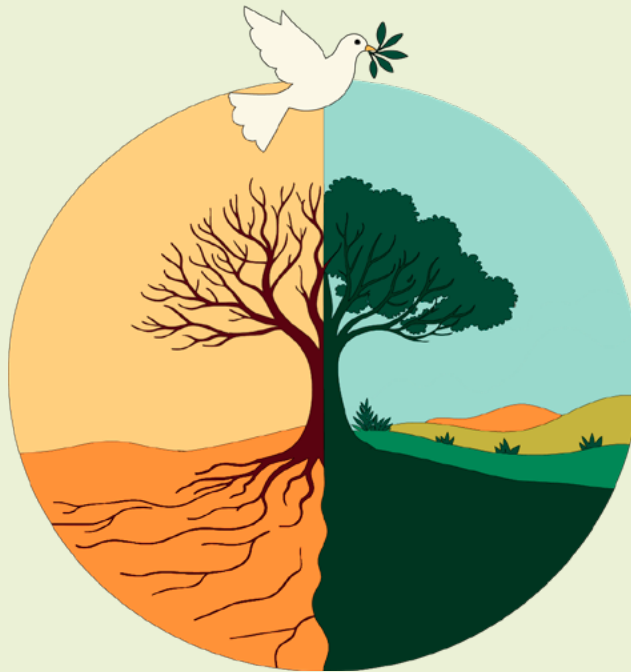

Luomakunnan aika 1.9.–4.10.2025

Rauha Luomakunnan kanssa

Luomakunnan aika 2025
Teema: Rauha luomakunnan kanssa
Symboli: Rauhan puutarha

Jesaja 32:14–18

Suomennos: Kati Pirttimaa

Kansainvälinen aineisto www.seasonofcreation.org

Suomen Ekumeeninen Neuvosto, www.ekumenia.fi

Sisällys

Johdanto	4
Uskonnollisten johtajien ekumeeninen kutsu osallistua Luomakunnan aikaan	5
2025 Luomakunnan ajan teema ja symboli	7
Sota luomakunnassa	7
Meidän toivomme: Luomakunta löytää rauhan, kun oikeus palautetaan	8
Kairos-hetki: Nikean uskontunnustus 1700 vuotta	8
Kutsu toimintaan: ”Oikeudenmukaisuuden lopputuloksena on rauha”	9
Luomakunnan aika 2025 symboli	9
Luomakunnan aika 2025 rukous	10
Ekumeeninen rukoushetki	11
Ideoita Luomakunnan ajan viettämiseen	19
Ehtoollisjumalanpalvelus	19
Järjestä joitakin tapahtumia ulkona	20
Ideoita tapahtumiin ulkona	20
Esimerkkejä toiminnasta	20
Lasten ja nuorten toimintaa	21
Luomakunnan aika -symboli tapahtumissa	21
Luova toiminta	21
Jakakaa kokemuksia	21
Vaikuttaminen	21
Luomakunnan aika -rukousjakson tausta	23
Globaali tapahtumakalenteri	24
Ohjausryhmä, työryhmä, kirjoittajat	24
LIITE 1: Miten käyttää symbolia tapahtumissa ja jumalanpalveluksissa	26

Johdanto

Tervetuloa!

Tervetuloa viettämään tämän vuoden Luomakunnan aika -rukousjaksoa. Kiitos siitä, että yhteisönne ottaa osaa ekumeeniseen solidaarisuuden rukousjaksoon.

Vuosittain syyskuun 1. päivästä lokakuun 4. päivään kristityt yhtyvät maailmanlaajaan rukouksen ja toiminnan juhlaan suojellakseen yhteistä kotiamme. Juhlimme Jumalaa Luojana ja tunnustamme luomisen jumalallisena, jatkuvana tekona, joka kutsuu meidät mukaan yhteistyökumppaneiksi rakastamaan ja suojelemaan kaikkea luotua. Kristuksen seuraajilla eri puolilla maailmaa on yhteinen kutsumus pitää huolta luomakunnasta. Olemme kanssaluotuja ja osa kaikkea Jumalan luomaa. Oma hyvinvointimme on kietoutunut yhteen koko maailman hyvinvoinnin kanssa.

Iloitsemme mahdollisuudesta suojella yhteistä kotiamme ja kaikkia niitä olentoja, jotka jakavat sen kanssamme. Tämän vuoden teema on "Rauha luomakunnan kanssa".

Tämä opas kertoo rukousjaksosta ja auttaa suunnittelemaan sitä. Se sisältää ideoita rukoukseen, mm. ekumeenisen rukoushetken ja erilaisia tapoja käsitellä tämän vuoden teemaa ja symbolia.

Lisäresursseja, kuten webinaareja ja rukousmateriaaleja, virikkeitä, ja viralliset Luomakunnan aika -rukousjakson sosiaalisen median kanavat, löytyvät verkosta. Kaikki materiaalit löytyvät osoitteesta SeasonOfCreation.org.

Odotamme innolla yhteistä rukousta, juhlaa ja vaikuttamista Luomakunnan kanssa tämän rukousjakson aikana, toivossa ja toimien yhdessä!

Kristuksessa,

Luomakunnan aika -rukousjakson ekumeenisen ohjausryhmän jäsenet

Uskonnollisten johtajien ekumeeninen kutsu osallistua Luomakunnan aikaan

Rakkaat sisaret ja veljet Kristuksessa,

Luomakunnan aika on vuosittainen kristillinen juhla, jolloin rukoilemme ja vastaamme Luomakunnan huutoon yhdessä: ekumeeninen perhe eri puolilta maailmaa tulee yhteen kuuntelemaan ja huolehtimaan yhteisestä kodistamme, Jumalan valtakunnasta.

Luomakunnan aika -rukousjakso alkaa 1. syyskuuta, jota monet kristilliset tunnustuskunnat viettävät Luomakunnan rukouspäivänä, toiset Luomisen juhlanä, ja päättyy 4. lokakuuta, pyhän Franciscus Assisilaisen, monien kristillisten tunnustuskuntien rakastaman pyhimyksen päivänä.

Tänä vuonna teemamme on "Rauha luomakunnan kanssa", ja symbolina "Rauhan puutarha", joka on saanut innoituksensa Jesajan kirjasta: 32:14–18.

Ekumeeniset uskonnolliset johtajat eri puolilta maailmaa ovat laatineet osallistumiskutsun teille ja yhteisöille, [voit katsoa sen täältä](#).

Monet ovat myös jakaneet ajatuksiaan innostaakseen ekumeenista perhettä matkalla eteenpäin, kun kristityt kaikkialla valmistautuvat todistamaan toivoa ja toimintaa Luomakunnan kanssa ja sen puolesta.

Vahva todistus tämän ekumeenisen rukouksen ja toiminnan rukousjakson merkityksestä kuuluu näissä uskonjohtajien viesteissä, jotka kutsuvat kaikkia mukaan:

"Kuten Raamattu opettaa, maa on Jumalan, ja me asumme siinä siirtolaisina ja muukalaisina. (3. Moos. 25:23). Jos todella haluamme valmistella tien rauhaan maailmassamme, meidän täytyy sitoutua parantamaan kaikki epäoikeudenmukaisuus, ylivoimaisten velkojen syyt, ja ruokkimaan nälkäiset."

Paavi Franciscus, Rooman piispa, katolinen kirkko

"Me emme voi eikä meidän pitäisi toivoa voivamme ratkaista ilmastonmuutosta ilman, että teemme työtä yhdessä. Kuten olemme toistuvasti sanoneet 'olemme kaikki samassa veneessä'. Luomakunnasta huolehtiminen on yhteinen tehtävä ja vastuu."

Konstantinopolin ekumeeninen patriarkka Bartolomeus, ortodoksinen kirkko

"Kiitämme Jumalaa osuudestamme luodussa, kutsustamme vaalia sitä, ollaksemme hyviä palvelijoita ja nähdäksemme ajan merkit. Toimikaamme yhdessä oikeuden puolesta suojellaksemme ihmisiä, eläimiä ja luotua maailmaa."

Piispa Anthony Poggio, Pääsihteeri, Anglican Communion

"Me tunnistamme kiireellisten toimien tarpeen, ja tunnustamme, että voimme vastata kutsuun vain uskon avulla. Luomakunnan aika -rukousjakso on voiman ja yhteyden lähde."

Rev. Dr. Anne Burghardt, pääsihteeri, Luterilainen maailmanliitto

"Juhlikaamme yhdessä Paavalin kanssa Hengen roolia kättilönä – kolmitasoisessa 'kosmoteandrisuudessa' - pyhä luomakunnan huokaus Äiti maana, Pyhä Henki kättilönä, ja uskovat Jumalan lapsina!"

Rev. Dr. Jong Chun J.C. Park, pääsihteeri, Metodistikirkkojen liitto

"Meidät on kutsuttu olemaan vastuullisia palvelijoita ja kansalaisia ja suojelemaan maata, joka kuuluu Jumalalle. Meidän jokaisen pitää tehdä osamme luonnon suojelemiseksi."

Prof. Dr. Jerry Pillay, pääsihteeri, Kirkkojen maailmanneuvosto

"Meidän ei pidä tuottaa pettymystä Luojalle saastuttamalla hänen luomaansa, jonka hän antoi meidän huolehdittavaksemme aikojen alussa ja jonka avulla hän suojelee meitä itseltämme. Paradigman muutos on äärimmäisen välttämätöntä."

Prof. Michel Abs, pääsihteeri, Lähi-idän kirkkojen neuvosto

”Meidän täytyy luopua fossiilisista polttoaineista ja siirtyä kohti uusiutuvaa energiaa reilulla ja järjestelmällisellä tavalla. Uskomme kutsuu meitä auttamaan heikompia yhteisöjä, joihin ilmastokriisi vaikuttaa kaikkein eniten.”

Rudelmar Bueno de Faria, pääsihteeri, ACT Alliance

”Kannustan kaikkia kristittyjä kaikkialla tekemään tämän rukousjakson aikana käytännöllisiä toimia ympäristön suojelemiseksi, säilyttämään luonnonvaroja ja pitämään esillä kestävyyttä maailmaan suojelemiseksi. Kutsun kaikkia kristittyjä mukaan Luomakunnan aikaan.

Seth Appiah-Kubi, maajohtaja, A Rocha Ghana

”Rauha luomakunnan kanssa on asumista harmoniassa Jumalan kaiken elämän antavassa läsnäolossa. Luomakunnan aika kutsuu meitä syvempään yhteyteen maailman kanssa, vahvistaa rooliamme Jumalan rakkauden, parantamisen ja sovinnon työssä koko luomakunnan puolesta.”

Dr. Hefin Jones, eksekutiivikomitean jäsen, Reformoitujen kirkkojen maailmanliitto

2025 Luomakunnan ajan teema ja symboli

Vuosittain Luomakunnan aika -rukousjakson ekumeeninen ohjausryhmä ehdottaa teemaa Luomakunnan ajalle. Tämän vuoden teema on ”Rauha luomakunnan kanssa”, jonka innoittajana on Jesaja 32:14–18.

”Sillä palatsi jää autioksi,
kohiseva kaupunki hylätään.
Missä kohosi Ofelinkukkulan linna vartiotorneineen,
siinä leviää ikuisesti rauniokenttä,
villiaasien mielipaikka,
karjalaumojen laidunmaa.

Näin on oleva, kunnes meihin tulee korkeudesta henki.
Silloin autiomaan muuttuu hedelmätarhaksi
ja tarhat ovat laajoja kuin metsät.
Silloin autiomaassa asuu oikeus
ja vanhurskaudella on majansa hedelmätarhojen keskellä.
Ja vanhurskauden hedelmänä on oleva rauha.
Siitä kasvaa levollinen luottamus,
turvallisuus, joka kestää iäti.
Minun kansani saa asua rauhan niityillä,
turvallisissa asuinpaikoissa, huolettomilla leposijoilla.”

Sota luomakunnassa

”Sillä palatsi jää autioksi,
kohiseva kaupunki hylätään.
Missä kohosi Ofelinkukkulan linna vartiotorneineen,
siinä leviää ikuisesti rauniokenttä,
villiaasien mielipaikka,
karjalaumojen laidunmaa.”

Profeetta Jesaja kuvaa autioitunutta luomakuntaa, jolla ei oikeudenmukaisuuden puuttuessa ole rauhaa, ja ihmisen ja Jumalaan rikkoutunutta suhdetta. Kuvaus hävitetyistä kaupungista ja joutomaista tuo vahvasti esiin sen, kuinka ihmisen tuhoavat teot vaikuttavat koko maapalloon. Eläimet muuttavat nopeasti paikalle ja ottavat haltuunsa alueet, jotka kerran olivat ihmisasumuksia, aivan kuin ihmiset olisivat aiemmin vieneet niiltä asuinpaikat. Vaikka eläinten ilo laidunmaista on epäilemättä itsessään hyvä asia, se on seurausta konfliktista, jonka seurauksena ihminen on hävinnyt.

Jumalan luomakuntaa varten laatiman suunnitelman juuret ovat oikeus ja rauha, ihmisen synti rikkoo suunnitelman ja jättää luomakunnan raunioksi – rikkaat palatsit, köyhät pellot, metsät ja meret. Jesaja kuvaa elävästi, mitä tapahtuu, kuin ihminen vieraantuu luomakunnasta. Hylätty ja raunioitunut vartiotorni ja palatsi (tai linnoitus, kuten joissakin käännöksissä) viittaa myös siihen, että sota ei lopultakaan kannata hedelmää Jumalan edessä.

Rauha on enemmän kuin vain sodan poissaoloa. Hebreankielisessä Raamatussa ’shalom’ kuvaa paljon syvempää asiaa - se laajenee konfliktin puutteesta suhteiden täydelliseen uudistumiseen, aivan kuten kuvataan Jesajan visiossa. Uudistuminen pitää sisällään suhteemme Jumalaan, itseemme, ihmiskuntaan ja kaikkeen luotuun.

Ihmisen teot ovat tuoneet tuhoa luomakuntaa kautta historian. Tänäpäin, enemmän kuin koskaan aikaisemmin, ihmisen teot ovat käynnistäneet sodan luomakuntaa vastaan. Vaikutuksemme on kasvanut paikallisesta maailmanlaajuiseen, siihen kuuluu kestävä elämäntapa, yletön kuluttaminen, jatkuva saastuttaminen ja kertakäyttökulttuuri.

Toisilla on suurempi vastuu kriisistä kuin toisilla - mainittakoon eliitin kulutustavat, tuhoavat liiketoimintata-

vat ja talousteoriat, jotka priorisoivat tuoton kestävyuden edelle. Saastuminen, terveyskriisit, metsien hävittäminen ja kaivostoiminta konfliktialueilla pahentavat tilannetta.

Viime vuoden YK:n luontokokous (COP16) Calilla Kolumbiassa, joka oli osuvasti otsikoitu ”Rauha luonnon kanssa”, nosti esiin näiden asioiden kiireellisyyden.

Pyhä Franciscus Assisilainen kutsuu maata sisareksi ja äidiksi Aurinkolaulussaan. Miten Äiti maa voi ruokkia meitä, jos emme onnistu ajattelemaan, oppimaan häneltä ja rakastamaan häntä? Se, että jätämme huomiotta tämän yhteenkietoutumisemme, on elävän suhteen väheksymistä.

Meidän toivomme: Luomakunta löytää rauhan, kun oikeus palautetaan

”Silloin autiomaassa asuu oikeus
ja vanhurskaudella on majansa hedelmätarhojen keskellä.”

Meillä on toivo rauhanomaisesta maailmasta. Raamatullinen toivo on aktiivista – se on rukousta, toimintaa ja sovintoa sekä Luojan että luomakunnan kanssa katumuksen (metanoian) ja solidaarisuuden avulla. Jesaja 32:14–18 antaa kuvan siitä rauhanomaisesta luomakunnasta, jossa Jumalan kansa elää, kun oikeudenmukaisuus on toteutunut. Vanhurskaus johtaa rauhaan ja palauttaa maan hedelmällisyyden:

”Ja vanhurskauden hedelmänä on oleva rauha.

Siitä kasvaa levollinen luottamus,
turvallisuus, joka kestää iäti.

Minun kansani saa asua rauhan niityillä,
turvallisissa asuinpaikoissa, huolettomilla leposijoilla.” (Jes. 32:14–18).

Luomakunta on Jumalan antama pyhä lahja, joka on meidän huolehdittavamme. Kristityt on kutsuttu viljelemään ja varjelemaan rauhassa, tekemään työtä yhdessä ja siirtämään tämä vastuu tuleville sukupolville. Luomakunnan syvä yhteenkietoutuneisuus tekee rauhasta sekä elintärkeän että hauraan. Paavi Franciscus haastaa meitä kysymällä:

”Mitä varten teemme työtä ja taistelemme? Miksi tämä maa tarvitsee meitä?

Meidän vastuullamme on jättää jälkeemme tulevalle ihmiskunnalle elinkelpoinen planeetta.” (Laudato Si, 160)

Kirkot eri puolilla maailmaa osallistuvat syvin teologisin perustein ilmasto-, maatalous- ja biodiversiteettityöhön. Profeetallisen kutsu ohjaa katumukseen ja oikeudenmukaisuuteen. Vain sovinnon ja kaikkia eläviä koskevan aidon oikeudenmukaisuuden kautta luomakunta voi löytää rauhan – ja Jesajan visio voi toteutua (Jes. 32:14–18).

Kairos-hetki: Nikean uskontunnustus 1700 vuotta

Me uskomme yhteen Jumalaan,
Kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan. Ja Herraan Jeesukseen Kristukseen, jonka kautta kaikki on saanut syntynsä. Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään. (Nikean uskontunnustus*)

Vuosi 2025 on Nikean uskontunnustuksen 1700-vuotisjuhlavuosi. Vuodesta 325 alkaen kristityt kaikkialla maailmassa ovat toteuttaneet Nikean kutsua ja tunnustaneet yhteisen uskonsa ja todistaneet siitä levottomassa, epätasa-arvoisessa ja jakautuneessa maailmassa. Nikean uskontunnustuksesta on tullut kirkkojen välinen rauhan ja yhteyden side. Työmme luomakunnan rauhan puolesta voi ammentaa tästä vanhasta ja vahvasta ekumeenisesta yhteydestä. Se on Nikean uskontunnustuksen nykyaikainen ilmentymä.

Nikean uskontunnustus julistaa, että kristityt uskovat kolmiyhteiseen Jumalaan – Isään, Poikaan ja Pyhään Henkeen. Kristittyinä luemme Jesajan kirjan jakeet 32:14–18 tästä kolmiyhteiseen Jumalaan uskomisen näkökulmasta: tunnistamme Pyhän Hengen parantavana henkenä, jonka Jesaja ennustaa vuodatettavan autiomaahan. Tunnistamme Pojan vanhurskauttavan työn siinä, miten Jesaja todistaa Jumalan lupauksen täyttyvän: ”Silloin autiomaassa asuu oikeus ja vanhurskaudella on majansa hedelmätarhojen keskellä.” (Jes. 32:16).

Maailmassamme, joka on levoton, epätasa-arvoinen ja jakautunut, meitä vahvistaa uskontunnustus ja se ekumeeninen yhteys, joka luotiin jo Nikeassa. Niiden turvin voimme vastata Jesajan kutsuun ja pysyä lujina todistuksessamme Jumalan rauhan lupauksesta, joka koskee koko luomakuntaa. Kaiken ristiriidan ja kärsimyksen keskellä, julistamme Jumalan lupausta: ”Ja vanhurskauden hedelmänä on oleva rauha. Siitä kasvaa levollinen luottamus, turvallisuus, joka kestää iäti.” (Jes. 32:17)

*HUOM. Tässä on käytetty versiota, joka syntyi v. 381, joka tunnetaan Nikean-Konstantinopolin uskontunnustuksena.

Kutsu toimintaan: ”Oikeudenmukaisuuden lopputuloksena on rauha”

Jumala kutsuu meitä rauhantekijöiksi (Matt. 5:9). Meitä kutsutaan elämään rauhassa, ylistämään Luoja ja tekemään töitä oikeudenmukaisen ja kestävä yhteisön hyväksi, joka noudattaa Jumalan ikuisia suunnitelmia. Luojan työtovereina meidän täytyy olla rauhassa koko luomakunnan kanssa.

- ”Minun kansani saa asua huolettomilla leposijoilla.” (Jes. 32:18). Jumalan rauha on ehdotonta, sen juurina on oikeudenmukaisuus ja vanhurskaus kaikille ihmisille ja koko luomakunnalle. Rauhaa ei voi olla olemassa vain harvoille.
- ”Silloin autiomaa muuttuu hedelmätarhaksi ja tarhat ovat laajoja kuin metsät.” (Jes. 32:15). Jumala julisti kaiken luodun olevan ’hyvää’. Huolimatta synnin kautta tulleesta lankeemuksesta (1. Moos. 3:17–19), biodiversiteetti heijastaa anteliaisuutta ja yltäkylläisyyttä. Kristuksessa Jumala tuli ihmiseksi ja kutsuu meitä oppimaan, kunnioittamaan ja suojelemaan luomakuntaa.
- ”Näin on oleva, kunnes meihin tulee korkeudesta henki.” (Jes 32:15). Henki ohjaa meitä ekologiseen kääntymykseen ja syvempään ymmärrykseen yhteisestä kosmisesta perheestämme. Meidän on muutettava ajattelutapojamme, oltava oikeamielisiä ja opetettava nämä arvot tuleville sukupolville. Hengen innoittaman työn tuloksen pitää olla upeampaa ja todellisesti mullistavaa – me emme ole pelkästään korjaamassa olosuhteita, jotka johtivat alun perin konfliktiin.
- Rauha luomakunnan kanssa edellyttää proaktiivisia askelia. Jeesus opetti katumusta ja uudistavaa oikeudenmukaisuutta. Meidän on korjattava rikkoutuneet suhteet: ihmisen ja maailman, ihmisen ja muiden luotujen ja ihmisen ja Jumalan välillä.
- ”Ja vanhurskauden hedelmänä on oleva rauha.” (Jes 32:17). Vaikka haasteet voivat vaikuttaa ylivoimaisilta, Kristus muistuttaa meitä: ”Jumalalle kaikki on mahdollista” (Matt 19:26). Toivo ruokkii tekoja; rukouksen, tarkkanäköisyyden ja sitoutumisen avulla voimme luoda pohjan muutokselle.
- Jumalan rauha kasvaa, kun teemme työtä oikeuden, solidaarisuuden, sovinnon ja harmonian hyväksi koko luomakunnassa. Uudistuminen edellyttää kärsivällisyyttä, ymmärrystä ja luottamusta.
- Toiminta voi olla vaikuttamista, kestävä kehityksen projekteja, siivouskampanjoita tai opetusta, jossa luomakunnan suojeleminen on keskeistä uskossamme. Meidän täytyy tehdä yhteistyötä ja vahvistaa monimuotoisuutta voidaksemme saavuttaa rauhan.
- ”Silloin autiomaa muuttuu hedelmätarhaksi.” (Jes 32:15). Rauhanprosessit, kuten metsien istuttaminen, jokien puhdistaminen tai kaivojen rakentaminen voi yhdistää jopa vastakkaisia ryhmiä.

Laskeutukoon päällemme Pyhä Henki, niin että voimme tehdä yhdessä työtä saavuttaaksemme rauhan luomakunnan kanssa.

Luomakunnan aika 2025 symboli

Symboli on saanut innoituksensa Jes. 32:14–18 mukaan. Sen nimi on ”Rauhan puutarha”. Siinä on valkoinen kyyhky, joka lentää puun yli. Puun vasen puoli on paljas, juuret kurottautuvat kuivaan maahan, ja sitä ympäröi kuiva, aavikoitunut maisema. Oikealla puolella puu on puolestaan elävä ja vihreä, keskellä kukoistavaa maisemaa. Kyyhkynen kantaa oliivinlehvää nokassaan ja lentää oikealle, symboloiden rauhan syntymistä siirryttäessä sodanrepimästä hyväksikäytetystä maasta kohti hedelmällistä, elävää ja vieraanvaraista maata. Muistamme, että ihmiskunta syntyi alun perin puutarhaan. Tämän Luomakunnan aika -rukousjakson aikana

pohdimme yhteyttä viljelyn, varjelun ja rauhanrakentamisen välillä.

Oliivinlevhää kantava kyyhkynen tunnustetaan maailmanlaajuisesti rauhan symboliksi. Nooan tarinassa se symboloi myös tuhon jälkeen syntyvää uutta elämää.

Huom: Logon ei ole tarkoitus väheksyä autiomaakosysteemien erityistä arvoa eikä niissä eläviä, jotka ovat myös osa Jumalan luomistyötä. Sitä paitsi autiomaalla on erityinen merkitys myös Raamatussa.

[Symboli löytyy täältä.](#)

Luomakunnan aika 2025 rukous

Rauha luomakunnan kanssa

Kaiken Luoja,

me ylistämme sinua elämän lahjasta
ja uskosta, joka tuo meidät yhteen huolehtimaan yhteisestä kodistamme.

Tunnustamme kuinka vieraantuneita olemme - toisistamme, luomakunnasta ja omasta todellisesta itsestä-

me.
Myönnämme, että ahneutemme ja tuhoavat tekomme ovat rikkoneet suhteemme sinuun, toinen toisiimme ja koko maailmaan.

Hedelmällisistä pelloista on tullut karuja,
metsistä autioita,
meret ja joet ovat saastuneet.

Kukoistavista yhteisöistä on tullut kärsimyksen täyttämiä ja maa huutaa tuskaansa.

Rakas Kristus,

sinä, joka lausuit ”shalom” pelokkaille sydämille,
herätä meidät myötätuntoiseen toimintaan.
Innosta meitä tekemään työtä konfliktien lopettamiseksi,
rikkonaisten suhteiden täydelliseksi korjaamiseksi –
yhdessä sinun kanssasi, ekumeenisen yhteisön kanssa,
ihmiskunnan ja koko luomakunnan kanssa.

Rauhan Ruhtinas,

opeta meitä haavojesi kautta pysymään kärsivien rinnalla,
ihmisten, luomakunnan ja maailman kanssa.

Tee meistä ylösnousemuksesi kautta toivon ihmisiä – anna meille näky auroiksi taotuista miekoista ja iloksi muuttuneista kyyneleistä.

Tuo meidät yhteen perheeksi, joka rakentaa sinun rauhaasi, shalomia,
jossa kaikki ihmiset voivat elää turvassa ja levätä rauhallisissa paikoissa.
Aamen.

Ekumeeninen rukoushetki

Johdanto

Tätä rukoushetkeä ehdotetaan käytettäväksi Luomakunnan aika -rukousjakson alussa ja lopussa, sekä tapahtumissa rukousjakson aikana – tai yhdistämään se jumalanpalvelukseen.

Rukoushetken viettäminen on hyvä ja yhdistävä tapa viettää Luomakunnan aikaa. Rukousjakso tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden tuoda yhteen kristittyjä eri tunnustuskunnista ja traditioista. Voitte ottaa yhteyttä pappeihin tai paikallisten yhteisöjen oikeudenmukaisuusvastaaviin ja kutsua heidät mukaan toteuttamaan rukoushetkeä. Voitte jakaa linkin Luomakunnan aika -rukousjakson verkkosivuille ja muuta informaatiota rukousjaksosta osallistumisen tukemiseksi.

Tämän vuoden teeman mukaisesti voitte kutsua mukaan ryhmiä ja ihmisiä, jotka tekevät työtä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden, rauhanrakentamisen ja ilmasto-oikeuden parissa. Heidän näkemyksensä ja kontribuutionsa voivat rikastuttaa rukoushetkeä ja alleviivata yhteisen toiminnan merkitystä, kun huolehdimme yhteisestä kodistamme. Voitte myös kerätä lahjoituksia sopivaan kohteeseen.

Rohkaiskaa kaikkia osallistuvia yhteisöjä mainostamaan tapahtumaa sosiaalisessa mediassa, eri julkaisuissa ja verkossa varmistaaksenne laajan yhteyden ja moninaisen, dynaamisen tapahtuman. Hyödyllistä materiaalia löytyy täältä (englanniksi): <https://seasonofcreation.org/resources/>

Ottakaa mukaan toteuttajatiimi, johon kuuluu papistoa ja maallikoita kaikista osallistuvista kirkkokunnista.

Suunnitellessanne rukoushetkeä, pohtikaa, miten voitte näyttää sekä esimerkkejä luomakunnan kauneudesta että ihmisen tuottamasta tuhosta (saastuminen, riisto, mutaatiot) Nämä esimerkit voivat edustaa tämän vuoden symbolia ”Rauha luomakunnan kanssa”, joka on saanut innoituksensa Jes. 32:14–18. Lisäksi voitte näyttää esimerkkejä yhteisönne tavoitteista: toimista oikeuden puolesta ja rauhan solmimiseksi luomakunnan kanssa.

Voitte myös koristella tilan luonnon antimilla, jotka voivat kuvata maan, meren tai biodiversiteetin tuhoja ja saastumista. Lisää esimerkkejä löytyy liitteestä 1.

Esilukijan lukemat osuudet normaalilla fontilla, yhteen ääneen lausutut lihavoituna.

Johdantosanat

Nämä johdantosanat ovat ehdotus, jonka avulla rukoushetki voidaan liittää rukousjakson teemaan ja kokonaisuuteen.

E: Ihmisen teot ovat tuoneet tuhoa luomakuntaa kautta historian. Tänäpä, enemmän kuin koskaan aikaisemmin, ihmisen teot ovat käynnistäneet sodan luomakuntaa vastaan. Toiset kantavat kriisistä enemmän vastuuta kuin toiset: eliitin kulutustavat, tuhoavat liiketoimintatavat ja talusteooriat, jotka priorisoivat tuoton kestävyuden edelle. Saastuminen, terveyskriisit, metsien hävittäminen ja kaivaukset konfliktialueilla pahentavat tilannetta.

Meillä on kuitenkin toivo rauhasta. Jesaja 32: 14–18 kuvaa rauhaa luomakunnassa, jossa Jumalan lapset elävät, kun oikeus on voittanut. Jumalan oikeus saa autiomaan elämään ja oikeudenmukaisuus kasvaa hedelmällisillä pelloilla. Kuten arkkipiispa Desmond Tutu sanoi: ”Toivo on kykyä nähdä valoa huolimatta kaikesta pimeydestä.”

Pidämme tänään rukoushetken osana ekumeenista Luomakunnan aikaa, yhteistä rukouksen ja toiminnan

jaksoa yhteisen kotimme puolesta. Rukousjaksoa vietetään vuosittain syyskuun alusta lokakuun neljänteen. Tämän vuoden teema on ”Rauha luomakunnan kanssa”, ja symbolina ”Rauhan puutarha”, joka on saanut innoituksensa Jes. 32:18: ”Minun kansani saa asua rauhan niityillä, turvallisissa asuinpaikoissa, huolettomilla leposijoilla.”

Luomakuntateemainen laulu tai virsi

Alkutervehdys

E: Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

K: Aamen.

E: Tulkaa, ylistäkäämme Jumalaa, kaiken Luojaa, joka kutsuu meidät asumaan rauhan niityillä, turvallisissa asuinpaikoissa ja rauhallisilla lepopaikoilla.

K: Me tulemme yhteen kiitollisina Jumalan luomistyöstä, kaivaten oikeutta ja rauhaa maailmaan.

E: Tulkaa, seuratkaamme Jeesusta Kristusta, joka parantaa kaiken ja johdattaa meitä vanhurskauden tietä, niin että erämaasta tulee hedelmällistä maata ja hedelmällinen maa kukoistaa.

K: Me kuljemme Kristuksen jalanjäljissä ja kaipaamme luomakunnan parantumista ja rauhaa kaikille ihmisille.

E: Tulkaa, kulkekaamme Pyhän Hengen kanssa, joka on Elämän henki ja joka on vuodatettu päällemme uudistamaan maailma ja palauttamaan harmonia luomakuntaan.

K: Me ylistämme Jumalaa, joka uudistaa maan ja kutsuu meidät rauhantekijöiksi yhdessä koko luomakunnan kanssa.

E: Vanhurskauden vaikutus on oleva rauha, ja tulos ikuinen levollisuus ja luottamus.

K: Oikeuden ja rauhan Jumala, tulemme yhteen sinun läsnäoloosi, yhdessä kaiken elävän kanssa. Me tulemme toivoen, ylistäen ja sitoutuen elämään sinun maailmasi suojelijoina.

E: Nouskoon rukouksemme kuin uhrisavu ja olkoon palveluksemme rakkauslaulu koko luomakunnalle.

K: Me kiitämme Jumalaa elämän antamisesta koko luomakunnalle! Me kiitämme Jumalaa lähimmäisemme, niin ihmisten kuin toislajistenkin elämästä.

E: Kun tulemme yhteen, me jaamme sisarustemme toivon ja kärsimyksen kaikkialla luomakunnassa.

K: Yhdessä meren aaltojen ja puiden huminan kanssa, me lausumme psalmin 139:14 sanoin: ”Olen ainutlaatuinen, ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat tekosi, minä sen hyvin tiedän.” Rakastamme sinua, Jumala! Aamen.

(Muokattu KMN:n ekumeenisen keskuksen ACT:n Genevessä johtamasta rukouksesta.)

Psalmi

Psalmi 148: 1–13 (UT2020, Psalmi 2024)

Ylistys Jumalalle!

Ylistäkää Jumalaa taivaissa,

ylistäkää häntä taivaan korkeuksissa!

Kaikki Jumalan enkelit,

kaikki taivaan joukot, ylistäkää!

Aurinko ja kuu,

kaikki kirkkaina loistavat tähdet,

ylistäkää Jumalaa!

Korkeimmat taivaat

ja vedet niiden yllä, ylistäkää!

Taivaat ja kaikki taivaan joukot

kiittävät Jumalan nimeä,

hän on ne käskyllään luonut.

Hän on asettanut ne pysymään ikuisesti,

**ne pysyvät vakaina
hänen järkkymättömien määräystensä mukaisesti.**

Ylistäkää Jumalaa, maan luodut,
merien pedot ja kaikki syvyydet!

**Tuli, rakeet, lumi ja sumu,
myrskytuuli, joka puhallat
niin kuin Jumala tahtoo, ylistäkää!**

Vuoret ja kukkulat, hedelmäpuut ja setrit,
**villieläimet ja kaikki karja,
vilistävät ja matelevat pikkueläimet
ja kaikki siivekkäät, ylistäkää Jumalaa!**

Maan kuninkaat ja kaikki kansat,
johtajat ja muut valtaa käyttävät,
miehet ja naiset, vanhat ja nuoret, ylistäkää!

Kaikki kiittävät Jumalan nimeä,
hän yksin on ylistyksen arvoinen.

**Hänen valtansa on suuri,
se ulottuu yli maan ja taivaiden.**

Luomakuntateemainen laulu tai virsi

Johdatus synnintunnustukseen

Koko luomakunta ylistää Jumalaa,
ja meitä kutsutaan tulemaan mukaan ilolla, oikeamielisinä ja rauhassa.

Kuitenkin, kun katsomme ympärillemme, näemme konflikteja ja tuhoa.
Me tunnustamme: me olemme itse aiheuttaneet konfliktit ja tuhon ja usein epäonnistumme rauhan tien kul-
kemisessä. Kaikkiällä planeetallamme ihminen aiheuttaa suurta vahinkoa, huolimatta siitä, että tuhon laajuus
vaihtelee ja että ihmiset itsekin ovat tämän syvän ristiriidan uhreja.

Aivan liian usein epäonnistumme elämään siten kuin meidät on kutsuttu elämään.
Emme onnistu olemaan rauhan, oikeamielisyyden ja sovinnon lähettäjiä.

Tunnustamme syntimme.

Tulemme kolmiyhteisen Jumalan eteen pyytäen anteeksiantoa ja uudistumista.

Synnintunnustus

(Kaksi lukijaa)

Luojamme Jumala, merien Jumala,
maan ja kaiken siinä elävän Jumala:
Sinä loit tämän maailman sanasi voimalla.
Sinä muovasit ihmisen omilla käsilläsi,
ja puhalsit oman henkesi meihin.
Sinä annoit nämä maat lahjaksi – identiteettimme ja elantomme lähteeksi.
Sinä asetit meidät varjelemaan luomaasi.

Rakastava Jumala,
me olemme pettäneet sinut ja hyväksikäyttäneet antamaasi lahjaa.
Me olemme nousseet sinua vastaan ja lianneet sen, minkä olet luonut.

Anna anteeksi, että petimme luottamuksesi.

Anna anteeksi ahneutemme ja ylpeytemme.

Anna anteeksi se, mitä olemme tehneet maallesi.

Anna anteeksi se, mitä olemme tehneet merillesi.

Anna anteeksi se, mitä olemme tehneet luoduillesi – maalla, taivaalla ja meren syvyyksissä.

Kuule, oi myötätunnon Jumala:

Maan huuto, autioituneen maan, joka on muuttunut hedelmättömäksi riistomaatalouden, saastuttamisen, kaivostoiminnan ja metsien hävittämisen takia.

Saarien huuto – saarien, jotka hukkuvat, kun sulavien jäätiköiden vesi syöksyy meriin.

Äiti maan tuskan huuto – myrskyjen ja tulvien huuto.

Elämän Jumala,

paranna haavoittunut maailma.

Anna meille voimaa valita tie, joka johtaa elämään.

Johdata meitä vanhurskauden polkuja nimesi tähden, niin että voimme jälleen kokea sinun rauhasi – Shalomin - niin maalla kuin merellä.

Tätä me pyydämme Hänen nimessään, joka syntyi, jotta meillä olisi yltäkylläinen elämä – sinun Poikasi, Jeesuksen Kristuksen nimessä.

Aamen.

©2012 Rev. James Bhagwan, Fiji

lähde: <https://www.oikoumene.org/resources/prayer-cycle/oceania>

Synninpäästö

Olkoon Jumala meille armollinen, antakoon anteeksi rikkomuksemme ja uudistakoon elämämme.

Totisesti, Jumala on luvannut meille armonsa ja anteeksiantamuksensa:

”Minun kansani saa asua rauhan niityillä,

turvallisissa asuinpaikoissa, huolettomilla leposijoilla.” (Jesaja 32:18)

Iloitkaamme ja luottakaamme saamaamme kutsuun, eläkäämme niin kuin meidät on kutsuttu elämään, sovinnossa Isän kanssa, Kristuksen lähettiläinä ja Pyhän Hengen täyttäminä.

Laulu, joka ylistää Jumalaa luojana. Jos mahdollista, Gloria-hymni, joka yhdistää osallistuvia traditioita.

Kiitosrukous

E: Elämän Jumala, rakkauden Jumala, Luomakunnan Jumala.

Kiitos kaikista ihanista, upeista ja moninaisista eliöistä, jotka olet luonut.

K: Me kiitämme sinua siitä, että meillä on mahdollisuus asua ja nauttia tämän maailman ihmeistä.

E: Kiitos, että olet antanut meille metsät, jotka tuottavat ilmamme ja antavat meille tarvitsemamme varjon kuumina päivinä.

K: Kiitos, että olet antanut meille auringon valaisemaan energiallaan ja sateet puhdistamaan ja ravitsemaan maan.

E: Kiitos, että olet antanut meille maan tuottamaan ruokaa meille ja ravintoa monille eläimille.

K: Auta meitä näkemään, että maa on elämän yhteinen koti täynnä eläviä yhteisöjä, joissa viljellään ja varjellaan maata.

E: Anna meille voimaa puolustaa luonnon monimuotoisuutta ja asettaa jokaisessa kulttuurissa yhteinen hyvä etusijalle, tietäen, että kaikella elävällä on olemassaolon oikeus.

K: Auta meitä arvostamaan kaikkia lajeja, ihmisiä ja kulttuureja, tietäen, että jokaisella on oma arvonsa.

E: Auta meitä kulkemaan tässä maailmassa uskossa ja toivossa. Auta meitä suojelemaan ja pitämään huolta luomastasi ja kunnioittamaan resursseja, joita se antaa meille, tietoisena luomakunnan rajallisuudesta.

K: Anna meille rohkeutta taistella elämän puolesta ja pysyä lannistumattomina niiden edessä, joka tuhoavat luomakuntaa ja jotka hyödyntävät siitä omiin tarkoituksiinsa.

E: Kiitos elämästäme, jonka annamme sinulle, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta, joka elää ja hallitsee sinun ja Pyhän Hengen kanssa. Aamen.

Lähde: United Evangelical Lutheran Church, Argentina and Uruguay.

Luomakuntateemainen laulu tai virsi

Raamatunluku

Jokaisen tekstin jälkeen voidaan pitää pieni lyhyt hiljaisuus

Ensimmäinen lukukappale – Jesaja 32:14–18 (KR92)

Luomakunnan aika 2025 teemateksti

Sillä palatsi jää autioksi,
kohiseva kaupunki hylätään.
Missä kohosi Ofelinkukkulan linna vartiotorneineen,
siinä leviää ikuisesti rauniokenttä,
villiaasien mielipaikka,
karjalaumojen laidunmaa.

Näin on oleva, kunnes meihin tulee korkeudesta henki.
Silloin autiomaan muuttuu hedelmätarhaksi
ja tarhat ovat laajoja kuin metsät.
Silloin autiomaassa asuu oikeus
ja vanhurskaudella on majansa hedelmätarhojen keskellä.
Ja vanhurskauden hedelmänä on oleva rauha.
Siitä kasvaa levollinen luottamus,
turvallisuus, joka kestää iäti.
Minun kansani saa asua rauhan niityillä,
turvallisissa asuinpaikoissa, huolettomilla leposijoilla.

hiljaisuus

Toinen lukukappale - Kirje filippiiläisille 4:5–7 (UT2020)

Kaikkien on saatava tietää, miten lempeitä te olette. Herra on lähellä. Älkää murehtiko mistään, vaan kertokaa kaikki tarpeenne Jumalalle. Pyytäkää häntä, rukoilkaa ja kiittäkää häntä. Kaiken ymmärryksen ylittävä Jumalan rauha vartioi sydäntänne ja ajatuksianne ja saa ne pysymään Kristuksen Jeesuksen yhteydessä.

hiljaisuus

Evankeliumi – Johannes 14:15–17

Jos rakastatte minua, noudatatte käskyjäni. Pyydän Isää antamaan teille toisen rohkaisijan, joka on kansanne ikuisesti. Hän on Totuuden Henki; maailma ei voi saada Henkeä, koska se ei näe eikä tunne häntä. Te tunnette hänet, koska hän pysyy luonanne ja on teissä.

hiljaisuus

Puhe tai yhteinen pohdinta

Pohdinta Jes. 32:14–18 tekstistä, teemasta ”Rauha luomakunnan kanssa” ja rukousjakson symbolista. Voidaan liittää mukaan luomakuntateemainen laulu.

Uskontunnustus: Nikean uskontunnustus

Me uskomme yhteen Jumalaan,
Kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten
ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivasiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä [ja Pojasta]
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

Lähde evl.fi, ekumeeninen muotoilu

Kolehdin kerääminen

Voidaan kerätä kolehti johonkin luonnon hyvinvointia tai ilmasto-oikeudenmukaisuutta edistävään projektiin tai työhön. Voidaan myös tuoda esille paikallisia kasveja ja eläimiä – muistuttaen siitä, miten tärkeää on antaa lähiympäristölle rauhaa ja lepoa.

Voidaan laulaa luomakuntateemainen laulu.

Esirukous

Oi Herra, Jumalamme, auta meitä kääntymään puoleesi kirkkosi ykseydessä - yksi sydän ja yksi sielu, tahtosi mukaan.

Me rukoilemme luomasi maailman puolesta. Sinä loit universumin ja kaiken mikä siinä on ja elää. Maa on täynnä sinun luomaasi. Sinä saat ruohon, kasvit, ja hedelmäpuut kasvamaan, sinä täytät taivaan linnuilla, sinä pidät huolta kaikista luoduistasi maan päällä. Rakkaudessa loit ihmisen. Anna meille voimaa uskollisesti viljellä ja varjella luomaasi maailmaa tahtosi mukaan.

Jeesuksen Kristuksen tähden pyydämme,
Jumala, kuule rukouksemme.

Me rukoilemme ihmiskunnan, jokaisen yhteisön ja jokaisen ihmisen puolesta. Opeta meitä kohtelemaan kaikkia kanssaihmissiä kunnioittavasti: niin että voimme hyväksyä kaikki ihmiset moninaisuudessaan ja tukea ja ylläpitää lähimmäistemme ihmisarvoa. Anna meille kiitollinen sydän, niin että näemme itsemme osana sitä upeaa ja rikasta kokonaisuutta, joksi sinä olet luonut ihmiskunnan. Anna meille ymmärrystä, vastuullista ajattelua ja merkityksellistä työtä.

Jeesuksen Kristuksen tähden pyydämme,
Jumala, kuule rukouksemme.

Me rukoilemme kirkkosi puolesta, että se voisi olla elämän lähettiläs ja rakkauden tuoja kaikkialla maailmassa. Rohkaise seuraajiasi, että me uskaltaisimme julistaa toivoa heille, jotka pelkäävät, rohkaisua heille, jotka epäilevät ja lohdutusta heille, jotka ovat epätoivoisia. Anna kirkollesi ykseyden tuomaa vahvuutta julistaa evankeliumia sanoin ja teoin kriisiytyneeseen maailmaan.

Jeesuksen Kristuksen tähden pyydämme,
Jumala, kuule rukouksemme.

Me rukoilemme sairaiden, köyhien, vainottujen ja heikkojen puolesta. Me rukoilemme kanssaihmissien ja kanssaluotujen puolesta, joita sodat, konfliktit, kansanmurhat ja ympäristötuhot koskettavat. Anna oikeutta niille, jotka huutavat puoleesi, ja niille, joilla ei ole voimia huutaa. Nöyryytä sydämemme ottamaan osaa kanssaluotujemme hätään tosina sisaruksina. Anna meille rohkeutta toimia heidän puolestaan, jotka kärsivät hiljaa epäoikeudenmukaisuudesta ja johdata askeleitamme oikeamielisyyden ja kestävän rauhan tiellä. Tee elämää antava tahtosi todeksi maailmassamme.

Jeesuksen Kristuksen tähden pyydämme,
Jumala, kuule rukouksemme.

Taivaallinen isä, pidä maailman, ihmiskunnan, kirkon ja kaikkien ihmisten tulevaisuus käsissäsi, anna meidän elää todellisessa toivossa, oikeudessa ja rauhassa elävän Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

Aamen.

Lähde: Oratio Oecumenica; Zsuzsa Koltai, Ecumenical Working Group for Season of Creation, Hungary.

Isä meidän -rukous

Päätös ja siunaus

E: Kiittäkäämme ja ylistäkäämme kaikkein pyhintä ja ylistettävintä Kolminaisuutta, Isää, Poikaa ja Pyhää Henkeä.

K: Se on oikein ja arvollista.

E: Totisesti on oikein ja arvollista ylistää sinua, veisata sinulle, kumartaa sinua, kunnioittaa sinua, kiittää sinua, oi kaiken näkyvän ja näkymättömän luomakunnan Luojaa. Taivasten taivas ja kaikki sen voimat ylistävät

sinua; aurinko, kuu ja tähdet; maa, meri ja kaikki mitä niissä on, taivaallinen Jerusalem ja valittujen juhlakan-
sa; taivaissa olevien esikoisten joukko, enkelit, arkkiengelit ja taivaallinen sotajoukko laulaa juhlallisina hym-
nein, päättymättömin äänin ja ylistyslauluin ylistäen majesteettillista kunniaasi.

K: Se on oikein ja arvollista.

E: Heidän ja koko luomakunnan kanssa me huudamme ja julistamme:

K: Pyhä Jumala, Pyhä Väkevä. Pyhä kuolematon. Armahda meitä.

E: Lähtekää rauhassa, sisaret ja veljet, eläkää rauhassa luomakunnan kanssa.

Kulkekoon kansanne Kaikkien pyhimmän kolminaisuuden siunaus: Siunatkoon teistä Isä, Poika ja Pyhä
Henki, yksi Jumala, jolle kuuluu kunnia ikuisesti.

K: Aamen.

*Lähde: Liturgy of the Antiochene Syriac Maronite Church. Anaphora of
Saint James, Brother of the Lord.*

Ideoita Luomakunnan ajan viettämiseen

Luomakunnan aika -rukousjakso on ajanjakso, jolloin voimme uudistaa suhdettamme Luojaan ja koko luomakuntaan ylistyksen, kääntymyksen ja sitoutumisen kautta. Tämä vuosittainen ekumeeninen rukousjakso kutsuu kristityt rukoilemaan ja toimimaan yhdessä yhteisen kotimme puolesta.

Tutustuminen Luomakunnan aika -rukousjaksoon jo aiemmin helpottaa 1.9.–4.10. valmisteluja ja mahdollistaa eri organisaatioiden ja ryhmien laajemman osallistumisen. On hyvä kuitenkin muistaa, että tapahtumat eivät ole päämäärä itsessään. On ennemminkin syytä kehittää merkityksellisiä kohtaamisia, jatkuvia prosesseja ja syvällistä kuuntelemista. Tämä tulokulma vahvistaa ekumeenista sitoutumistamme luomakunnan suojelemiseen, alleviivaten rooliamme huolenpitäjinä.

Rukousjaksoa voidaan viettää monin eri tavoin. Ekumeeninen Luomakunnan aika -verkosto tarjoaa useita ideoita. Löydät ne osoitteesta SeasonofCreation.org.

Tärkeitä ajankohtia Luomakunnan ajan juhlistamiseen

Kaksi erityistä ja symbolista päivämäärää avaavat ja päättävät Luomakunnan ajan, ne ovat erityisiä päiviä, jolloin voidaan hyvin järjestää paikallisia tapahtumia.

- 1. syyskuuta on hieno päivä kiittää ja ylistää Jumalaa Luojana, se muistuttaa Jumalan luomistyön mysteeristä maailmassa. Useat tunnustuskunnat viettävät sitä Maailman rukouspäivänä luomisen puolesta, jotkut viettävät sitä Luomakunnan juhlanä, sen juuret ovat syvällä itäisen kirkon perinteessä. Päivä on alkuperäinen ja keskeinen inspiraation lähde koko Luomakunnan aika -rukousjaksolle. Siitä rukousjakso laajeni koko kuu-kauden mittaiseksi.
- 4. lokakuuta on Pyhän Franciscuksen päivä, jota moni kirkkokunta rakastaa ekologian suojelupyhimyksenä. Vuosi 2025 on Aurinkolaulun 800-vuotisjuhlavuosi, mikä antaa toisen hyvän syyn viettää tätä muistopäivää.

Olisi upeaa, jos tapahtumia voidaan pitää koko rukousjakson ajan. Kaikki rukousjakson päivät ovat hyviä ajankohtia tapahtumalle, ei kannata rajoittua vain 1.9. tai 4.10. ajankohtiin!

Muutamia ideoita harkittavaksi:

Ehtoollisjumalanpalvelus

Valmisteleminen

- Aluksi voidaan lukea ote uskonnollisten johtajien viestistä (esim. Ekumeenisen patriarkan ja paavin vuosittaiset viestit Luomakunnan päivänä) tai jokin muu oman perinteesi asiakirja. Tämä auttaa kontekstualisoimaan päivän merkitystä.

Ideoita liturgiaan

- Katumus: Katumuksessa/synnintunnustuksessa voidaan ilmasta surua ympäristötuhoista ja katumusta synneistämme Jumalan luomakuntaa vastaan. Voidaan näyttää valokuvia tai maalauksia.
- Hiljaisuus: Jos jumalanpalvelus pidetään ulkona, voidaan pitää hiljainen hetki ja kuunnella ”luonnon ylistysvirsiä”, joita muut luodut laulavat.
- Symbolit: Luomakunta voidaan tuoda mukaan symbolien avulla; esim. luonnon antimia (oksia, hedelmiä jne.) voidaan viedä alttarille yhdessä leivän ja viinin kanssa osana uhrilahjaa.
- Saarna: Saarnaajaa voidaan kannustaa pohtimaan luomisen juhlaa ja mysteeriä saarnassaan. Täältä löytyy saarnaideoita englanniksi (perustuu Revised Common Lectionaryyn): <https://www.preachingforgodsworld.org>
- Rukoukset: Esirukoukseen voidaan ottaa mukaan luomakunnan suojelemiseen liittyviä rukousaiheita.
- Visuaalisuus: Lasten tai nuorten kanssa voidaan toteuttaa ”Luomisen näyttämö”, joka symboloi Jumalan luo-

maa maailmaa. Sen avulla voidaan opettaa tärkeitä teemoja, se voidaan sijoittaa mahdollisuuksien mukaan näkyvälle paikalle kirkossa tai sen lähellä.

- Luonnon äänet: Luonnon ääniä (kuten linnunlaulua) voidaan soittaa yhteislaulun sijaan esimerkiksi ehtoolisjaon aikana.
- Draama ja tanssi: Nuoret voivat valmistaa näytelmän tai liturgisen tanssin teemasta.

Järjestä joitakin tapahtumia ulkona

”Kysy sinä eläimiltä, ne kertovat sen sinulle,
kysy taivaan linnuilta, ne sen sinulle ilmoittavat.
Katso maata, se on valmis opettamaan,
meren kalatkin sen sinulle kertovat.” Job 12:7–8

Jotta Jumalan luomistyötä voidaan todella juhlia, on hyvä, jos jumalanpalvelus voidaan pitää ulkona. Luomakunta itse palvoo Jumalaa - vuoret, joet, puut ja kaikki luotu ylistää Jumalaa yksinkertaisesti toteuttamalla sitä tehtävää, mitä varten Jumala on ne luonut. Jumalanpalveluksen pitäminen ulkona mahdollistaa osallistumisen tähän jatkuvaan ylistykseen.

Ideoita tapahtumiin ulkona

- Luomakuntakävely tai pyhiinvaellus: Pohdiskelevä kävely ulkona voi syventää yhteyttä kaiken elämän kanssa. Kohteina voivat olla:
 - Kaunis paikka, jolloin voidaan keskittyä kiitollisuuteen ja sitoutumiseen sen suojelemiseksi
 - Luonnon tuhoutumisen paikka, jolloin voidaan keskittyä suruun, tunnustamiseen ja uudistamisen kutsuun.
 - Kokoa yhteen luonnonsuojelijoita: Vierailkaa paikallisella luonnonsuojelualueella tai kansallispuistossa. Kutsukaa mukaan puiston työntekijöitä, pelastustyöntekijöitä, maanviljelijöitä, metsänomistajia, paimenia, mehiläistarhureita tai partiolaisia jakamaan kokemuksiaan ja ajatuksiaan.
 - Kokoa yhteen oikeudenmukaisuus – ja sovintoryhmiä: Kutsukaa mukaan yhteiseen keskusteluun organisaatioita, jotka keskittyvät oikeudenmukaisuuteen, rauhaan ja sovintoon.
 - Hiljaisuuden hetket: Pysähtykää kuuntelemaan luomakunnan laulua ja liittykää mukaan sen hiljaiseen jumalanpalvelukseen.
 - Raamattu- ja rukouuskävelyt: Muodostakaa ryhmiä, jotka perehtyvät ekolagateemaisiin raamatunteksteihin tai rukoilevat luomakunta-aiheisia rukouksia luonnossa kävellessään.
 - Ulkoilmajumalanpalvelus: Yhteisön jumalanpalvelustavasta ja säästä riippuen voidaan harkita jumalanpalvelusta tai rukoushetkeä ulkona.
 - Via creationis: Rukoilkaa ekumeeninen Via creationis (Luomakunnan tie), yhteinen rukous, joka yhdistää luomisen mysteerin tieteen näkökulmiin, seuraten Via cruciksen muotoa (materiaali löytyy verkosta englanniksi. Kääntäjän huomio).
 - Koordinoikaa paikallisia koulutustapahtumia ja kestävän kehityksen tapahtumia
- ”Ekologia ei voi innostaa luonnon kunnioittamiseen, jos ei se ilmennä erilaista maailmankatsomusta kuin se, joka hallitsee kulttuurissamme nykyisin. Tarvitaan katumusta, muutosta totuttuihin tapoihin, uudistunut kuva meistä itsestämme, toisistamme ja maailmasta ympärillämme, jossa on mukana jumalallinen luomisen suunnitelma.” *Ekumeeninen patriarkka Bartolomeus*
- Pitäkää esillä kestävää elämäntapaa koulutuksin, tietoisuuden ja käytännöllisin toimin. Ne auttavat meitä pohtimaan sitä, miten elämme ja kulutamme, ja tunnistamaan kuluttamisen vaikutukset sekä kannustavat merkitykselliseen muutokseen.

Esimerkkejä toiminnasta:

- Siivoustalkoot
- Puiden istuttaminen metsien ja biodiversiteetin vahvistamiseksi
- Kierrätystapahtumat
- Yhteisö/seurakuntapuutarhat kestävän ruoantuotannon edistämiseksi

- Ympäristömarssit tai kampanjat
- Elokuvat tai julkiset keskustelut
- Kirjoitus- tai piirustuskilpailut lapsille ja nuorille
- Konsertit tai performanssit luomakunnan juhlistamiseksi
- Raamattutunnit luomakunnan suojeleu -teksteistä
- Yhteiset kävelyt ja vihreät pohdinnat
- Nimetkää jokin paikka ”Rauhan puutarhaksi”
- Luomakunta-vesperit syyskuussa (englanniksi): <https://www.creationjustice.org/vespers.html>
- Taide- tai runonäyttely Rauha luomakunnan kanssa -teemalla

Lasten ja nuorten toimintaa

- Toteutakaa ja asettakaa esille piirustuksia kyyhkysistä oliivinlehtiä suussa
- Järjestäkää dialogi-workshop teemalla Rauha luomakunnan kanssa
- Järjestäkää luomakuntateemainen ekumeeninen perjantai-illan nuorten tapahtuma
- Järjestäkää ekoleiri, jolla on ekologisia koulutushetkiä

Lisää ideoita, liite 1

Season of Creation -verkkosivuilta löytyy hengellistä ja liturgista materiaalia, myös eri tunnustuskunnille.

Luomakunnan aika -symboli tapahtumissa

”Maailma on kriisissä, meidän palveluamme tarvitaan entistä enemmän, kun etsimme oikeutta, rauhaa ja sovintoa.”

Rev. Prof. Dr. Jerry Pillay, Kirkkojen maailmanneuvosto

Luova toiminta

Toteutakaa askarteluita ja aktiviteetteja käyttäen kyyhkystä oliivinlehteä suussa ja Rauhan puutarhaa rikastuttamaan Luomakunnan aika - rukousjaksoa. Löydät ideoita liitteestä.

Tämän vuoden symboli – oliivinlehtiä kantava kyyhky tuo elämää rauhan puutarhaan – se kutsuu meidät pohtimaan yhteenliittymistämme ja huolenpitoa yhteisestä kodista, solidaarisuutta ja rauhaa.

Jakakaa kokemuksia

Kuvat ja videot

- Napatkaa talteen hetkiä yhteisöistänne innostamaan toisia eri puolilla maailmaa rukoilemaan ja toimimaan Luomakunnan suojelemiseksi.

Jakamisen linjat

- Pyytäkää lupa ihmisten kuvien jakamiseen
- Vältäkää lähikuvia lapsista, älkääkää jakako lähikuvia lapsista ilman vanhempien tai huoltajien lupaa.
- Kuvat näkyvät <https://seasonofcreation.org> - sivulla, kun käytätte hashtagia #SeasonOfCreation

Sosiaalinen media ja blogit

- Postatkaa kuvia ja tarinoita, kun suunnittelette ja toteutate Luomakunnan aikaa. Käytä tagia #SeasonofCreation ja #Luomakunnanaika, niin ne tulevat näkyviin virallisilla verkkosivuilla
- Seuratkaa Season of Creation Facebook-, Instagram- ja X (Twitter)-tilejä ja jakakaa kokemuksenne. Tilatkaa Season Of Creation Youtube-kanava.
- Kirjoittakaa blogi yhteisönne Luomakunnan ajan vietosta. Liittäkää mukaan #SeasonOfCreation Jakamalla kokemuksenne innostatte muitakin pitää yhteisestä kodistamme huolta!

Vaikuttaminen

Velasta toivoksi

Johdanto

Tänä vuonna Luomakunnan aika -rukousjakson aikana kristityt eri puolilla maailmaa kohottavat profetallisen äänensä vaatiakseen maailman johtajilta toimia globaalien velkakriisin ratkaisemiseksi.

Ilmastokriisin kustannukset ja matalatuloisten maiden valtiovelka liittyvät toisiinsa ja saattavat miljoonat ihmiset köyhyyden ja jatkuvan kriisiin ansaan. Vaadimme toimia tämän epäoikeudenmukaisuuden lopettamiseksi – epäoikeudenmukaisuuden, jossa raha virtaa köyhistä maista rikkaiden velkojien taskuihin velan takaisinmaksujen muodossa. Tavoitteenamme on oikeudenmukaisuus: tulevien velkakierteiden ehkäiseminen ja varojen ohjaaminen niille haavoittuville yhteisöille, jotka kärsivät eniten ilmastomuutoksen vaikutuksista.

Nämä toimintavinkit antavat yhteisölle välineitä ymmärtää paremmin velka- ja ilmastokriisien yhteenkietoutumista – ja ennen kaikkea toimia. Mukana on:

1. Yhteenveto tärkeimmistä teemoista velan ja ilmastorahoituksen näkökulmasta,
2. Toimintatapoja ja ideoita
3. Materiaaleja käytännön vaikuttamistyöhön

Lisää vaikuttamistyökaluja päivitetään jatkuvasti Luomakunnan aika -verkkosivuille – käy säännöllisesti hakemassa uusia ideoita ja inspiraatiota.

Yleiskatsaus

Mikä on mennyt pieleen?

Kestämätön velka on aiheuttanut valtavaa kärsimystä köyhien ja ilmastollisesti haavoittuvien maiden ihmisille jo aivan liian pitkään. Meneillään oleva, sukupolvemme pahin globaali velkakriisi estää näitä maita vastaamasta kansalaistensa perustarpeisiin. Köyhimmissä ja haavoittuvimmissa maissa ulkomaisen velan korkomenot ovat nelinkertaistuneet vuodesta 2013 lähtien ja ne saavuttivat kaikkien aikojen ennätyksen – 34,6 miljardia Yhdysvaltain dollaria – vuonna 2023. Samaan aikaan kun julkisen velan hoitokulut kasvavat, tärkeät asiat jäävät jatkuvasti alirahoitetuiksi.

Velkakriisi ja ilmastokriisi liittyvät läheisesti toisiinsa ja kasvattavat toisiaan. Velkakriisi pakottaa maat leikkaamaan julkisia menoja – myös ilmastotoimia – jolloin köyhillä valtioilla ei ole mahdollisuuksia varautua uuteen todellisuuteen: merenpinnan nousuun, tulviin, laajeneviin aavikoihin ja voimistuneisiin myrskyihin. Maat joutuvat ottamaan lisää lainaa jälleenrakentamiseen äärimmäisten sääilmiöiden jäljiltä, mikä johtaa yhä suurempaan velkataakkaan. Sen sijaan, että köyhät maat voisivat kehittää mahdollisuuksiaan selviytyä ilmastokriisistä, ne joutuvat loputtomaan velkakierteeseen — velkaan niitä rikkaita maita kohtaan, jotka ovat kriisin pääsijallisia aiheuttajia. Monet maat turvautuvat luonnonvarojen – myös fossiilisten polttoaineiden – jatkuvaan hyödyntämiseen maksaakseen velkojaan. Tilannetta pahentaa se, että 70 % rikkaiden maiden tarjoamasta ilmastorahoituksesta on annettu lainoina, mikä entisestään kasvattaa kestämätöntä velkataakkaa.

Velka on rakenteellinen ongelma, joka on sisäänrakennettu nykyiseen talousjärjestelmäämme – ongelma ei ole ensisijaisesti velallisten syytä. Maailmanlaajuinen talousjärjestelmä on syntinen ja sortava: se tuottaa äärimmäistä rikkautta harvoille ja köyhyyttä monille. Teollistuneet maat ovat historiallisesti käyttäneet leijonanosan fossiilisista polttoaineista ja teollisen vallankumouksen myötä niiden käyttö on levinnyt ympäri maailmaa. Teollinen vallankumous itsessään nojaa etnisten yhteisöjen riistoon orjuuden ja siirtomaavallan kautta, jolloin luonnonvarat siirrettiin siirtomaista rikkaisiin maihin. Monet entiset siirtomaat jäivät itsenäistyessään velkaa entisille siirtomaaisännilleen. Rikkaat maat rakensivat myös epäoikeudenmukaisen rahoitus-

järjestelmän, joka asettaa köyhät maat epäedulliseen asemaan, ylläpitäen velkakierrettä ja antaen lainanantajille vallan hyötyä köyhien maiden ahdingosta.

Mitä me vaadimme

Vuosi 2025 on Jubilee Debt Campaignin 25-vuotisjuhlavuosi – kampanjan, joka on saanut inspiraationsa vapautuksesta ja riemuvuodesta. Raamatullinen riemuvuosi pyrkii katkaisemaan sorron. Sen tarkoituksena on palauttaa, korjata ja uudistaa ihmissuhteet – ja suhteet luomakuntaan. Rauha toistemme kanssa ja rauha luomakunnan kanssa. Nämä suhteet ovat rikkoutuneet kestäättömän velan vuoksi, mutta meitä yhdistää toivo: on mahdollista saavuttaa oikeudenmukaisuus velkaantuneissa ja ilmaston vaikutuksista kärsivissä maissa.

Tavoitteet:

1. Matalatuloisten maiden velkojen mitätöinti ilman taloudellisia ehtoja
2. Oikeudenmukaisempi globaali velkajärjestelmä, joka estää kestäättömän valtionvelan kertymisen globaalissa etelässä
3. Riittävä ilmastorahoitusta, joka on myös haavoittuvien yhteisöjen saatavilla – avustuksina, ei lainoina.

Toimintaa

Rukous viisauden ja oikeudenmukaisuuden puolesta käsiteltäessä kansainvälistä velkaa:

Rakastava ja armahtava Jumala,

Auta meitä ymmärtämään, että meillä on voima ja velvollisuus toimia sellaista epäoikeudenmukaisuutta vastaan, joka kietoo ihmisiä köyhyyteen ja velkaan.

Anna meille rohkeutta haastaa rakenteet, jotka ylläpitävät näitä oloja, ja anna voimaa tehdä väsymättä työtä sellaisen maailman puolesta, jossa jokainen ihminen voi saavuttaa täyden potentiaalinsa.

Innosta sydämiämme myötätunnollasi ja oikeudenmukaisuudellasi. Anna meille voimaa olla toivontuojia ja muutosagentteja. Anna meidän yhdessä löytää reiluja ja tasa-arvoisia ratkaisuja; taloudellisia rakenteita, jotka rohkaisevat ja antavat toivoa alaspainetuille; tulevaisuus, jossa jokainen kansa voi kulkea kestävä kehityksen tietä vapaana velkojen kahleista.

Tee meistä rauhasi välikappaleita, vahvoja siinä uskossamme, että köyhyys voidaan voittaa yhteisellä työllämme.

Aamen.

Fr. Charles Chilufya, SJ, Zambia Caritas Internationalis

- Kannustakaa paikallista seurakuntaa järjestämään tilaisuus, jossa käsitellään velkaan ja ilmastoon liittyviä kysymyksiä ja rukoillaan yhdessä.
- Selvittäkää, mitä oma yhteisönne jo tekee velka- ja ilmastokysymysten parissa ja sitoutukaa yksilöinä ja seurakuntana tukemaan paikallisia aloitteita, jotka edistävät luomakunnan vaalimista ja taloudellista oikeudenmukaisuutta.
- Toimintaan voi osallistua paitsi paikallisesti, myös valtakunnallisesti ja maailmanlaajuisesti. Tässä muutamia ehdotuksia. Kaikki alla olevat toimet löytyvät Turn debt into Hope -kampanjapaketesta, joka on ladattavissa Caritas Internationalisin verkkosivuilta. Paketti sisältää materiaalit kaikkien ideoiden tueksi.
- Allekirjoittakaa vetoomus ja liittykää osaksi maailmanlaajuista tavoitetta muuttaa velka toivoksi: <https://turndebtintohope.caritas.org/>
- Jakakaa julkaisu sosiaalisessa mediassa
- Muokatkää ja lähettäkää kirje päättäjälle velkahelpotusten puolesta
- Järjestäkää raamattupiiri temasta

Luomakunnan aika -rukousjakson tausta

Luomakunnan aika -rukousjakso yhdistää globaalin kristillisen perheen yhteisen tehtävän äärelle. Se tarjoaa mahdollisuuden erilaisille rukoushetkille ja toiminnalle luomakunnan suojelemiseksi ja sen puolesta rukoilemiseksi.

Historia

Ortodoksisen kirkon Ekumeeninen patriarkka Dimitrios nimitti syyskuun ensimmäisen päivän Luomakunnan rukouspäiväksi vuonna 1989. Suuret eurooppalaiset kristilliset kirkot alkoivat viettää sitä yhdessä vuonna 2006, aloitteen teki Euroopan kristillinen ympäristöverkosto. Paavi Franciscus vahvisti rukouspäivän katolisessa kirkossa vuonna 2015 ja vuonna 2019 hän kannusti uskovia osallistumaan Luomakunnan aika -rukousjaksoon. Viime vuosina monet kristilliset kirkot ovat liittyneet mukaan viettämään Luomakunnan aikaa (Season of Creation/Creation Time) syyskuun ensimmäisen ja lokakuun neljännen päivän välillä. Pyhän Franciscuksen päivää vietetään 4.10. useissa läntisissä kristillisissä traditioissa. Pyhä Franciscus on Aurinkolaulun kirjoittaja, ja paavi Johannes Paavali II julisti hänet ekologiaa edistävien katoliseksi pyhimykseksi. Maailman 2,2 miljardia kristittyä kutsutaan rukoilemaan luomakunnan puolesta tänä aikana.

Viime vuosina monissa kannanotoissa on kutsuttu kristittyjä huomioimaan tämä rukousjakso, esimerkkeinä Katolisten piispojen kannanotto Filippiineillä 2003, Kolmas eurooppalainen ekumeeninen kokous Sibiussa 2007 ja Kirkkojen maailmanneuvoston kutsu vuodelta 2008. Anglikaaninen yhteisö välitti kutsun vuonna 2012.

Globaali tapahtumakalenteri

Jokainen kristillinen yhteisö viettää Luomakunnan aikaa eri puolilla maailmaa omalla tavallaan, mutta jotkin tapahtumat antavat mahdollisuuden liittyä yhteen. Kaikki tapahtumat löytyvät Season of Creation -nettisivulta – on hyvä tarkistaa se säännöllisesti, tietoja päivitetään jatkuvasti.

Luomisen päivän/Luomakunnan rukouspäivän online-rukoushetki 1.9.2025 klo 15.00 CET

Kristittyjä kutsutaan mukaan online-rukoushetkeen yhteisen asian puolesta. Laita kalenteriisi 1.9. klo 15.00 CET (Central European Time) Lisää tietoja: SeasonofCreation.org ja sosiaalisen median tilit.

Pyhän Fransiscuksen päivä 4.10. ko 15.00 CET

Kristityt eri puolilta maailmaa kokoontuvat yhteiseen Luomakunnan aika – nuorisajaoston valmistelemaan online-rukoushetkeen juhlistamaan kuukauden jatkunutta yhteistä rukousta. Lisää tietoa SeasonofCreation.org-sivuilta ja sosiaalisesta mediasta. Rukoushetki pidetään klo 15.00 CET (Central European Time)

Ohjausryhmä

Luomakunnan ajan ohjausryhmä tuottaa materiaaleja rukousjaksolle. Siinä ovat edustettuina Kirkkojen maailmanneuvosto, Luterilainen maailmanliitto, Pyhän Istuimen osasto ihmisen kokonaisvaltaiseksi kehittymiseksi, Laudato Si' -liike, Anglican Communion Environmental Network, Lausanne/World Evangelical Alliance / Creation Care Network (LWCCN), Reformoitujen kirkkojen maailmanliitto, The Middle East Council of Churches, The European Christian Environmental Network, ACT Alliance, A Rocha International, World Methodist Council, ja Christian Aid.

Ekumeenista verkostoa inspiroi paavi Franciscuksen 'Laudato Si': n ajatus: "tarvitsemme uutta dialogia siitä, miten kehitämme planeettamme tulevaisuutta" ja että "vaadimme uutta ja yhteistä solidaarisuutta", missä kaikkein haavoittuvimpia tuetaan ja heille taataan ihmisarvo. Kaikkia kutsutaan mukaan tähän työhön. Kiitämme myös Luomakunnan aika -rukousjakson ohjausryhmää.

Ohjausryhmä

Rev. Dr. Dave Bookless, A Rocha

Rev. James Baghwan, General Secretary Pacific Council of Churches

Rev. David J.M.Coleman, EcoCongregation Scotland
Dr. CeliaDeane-Drummond, Laudato Si' Research Institute, Campion Hall, University of Oxford
Tony Franklin Ross, Ecumenical Relations, World Methodist Council
Bishop Graham Usher, Church of England lead Bishop on the Environment
Rev. Prof. Dr. Harold D Hunter, Chair, Pentecostal World Fellowship Creation Care Task Force
Dr. Hefin Jones, Executive Committee, World Communion of Reformed Churches
Most Reverend Serafim Kykotis, Greek Orthodox Archbishopric of Zimbabwe and Angola
Br. Alois Löser, Taizé Community
Sr. Patricia Murray IBVM, Executive Secretary, International Union Superiors General
Rev. Dr. Peter Pavlovic, Study Secretary, Conference of European Churches
Rev. Dr. Chad Rimmer, Rector Lutheran Southern Seminary
Dr. Paulo Uet,i Anglican Alliance
Dr. Ruth Valerio, Embrace the Middle East
Derrick Weston, Creation Justice Ministries

Työryhmä

Dr. Louk Andrianos, World Council of Churches
Fr. Antoine Al Ahmar, Middle East Council of Churches
Cecilia Dall'Oglio, Laudato Si' Movement
Naomi Foxwood, Christian Aid
Henrik Grape, World Council of Churches
Rev. Dr. Eva Harasta, Lutheran World Federation
Keziah Kariuki, ACT Alliance
Rev. Dr. Tamas Kodacsy, European Christian Environmental Network
Rev. Dr. Rachel Mash, Anglican Communion for Environmental Network
Suzana Moreira, Laudato Si' Movement
Rev. Sikawu Makubalo, Methodist Church of Southern Africa
Kuki Rokhum, A Rocha International / Lausanne WEA Creation Care Network
Wilfer Rigamoto, Pacific Conference of Churches
John Paul Roberts, Green Anglicans
Dr. Tebaldo Vinciguerra, Dicastery for Promoting Integral Human Development (Holy See)

Kirjoittajat

Monet työryhmän jäsenet ovat tuottaneet osioita tähän oppaaseen. Kiitämme myös seuraavia henkilöitä avusta kehittämisessä, oikolukemisessa ja editoimisessa:

Br. Benoît, Taizé Community
Joana de Pina Cabral, Lusitanian kirkko, Portugal
USPG – United Society Partners in Gospel

LIITE 1: Miten käyttää symbolia tapahtumissa ja jumalanpalveluksissa

Aktiviteetit

- **Teeman ja symbolin esitleminen.**

Järjestäkää tapahtuma, jossa esitellään tämän vuoden Luomakunnan aika- rukousjakson teema ja symboli ja suunnitellaan toimintaa. Voidaan aloittaa Jesajan kirjan tekstin selittämällä ja teeman sekä symbolin esitlemisellä. Varataan aikaa myös avoimelle keskustelulle tai pienryhmäkeskusteluille. On tärkeä kannustaa ihmisiä jakamaan ajatuksiaan teemasta ja symbolista sekä kertomaan, millaisia aktiviteetteja he haluaisivat järjestää rukousjakson aikana.

- **Yhteyksien etsiminen.**

Tutkikaa ja keskustelkaa siitä, miten ympäristöuhot, väkivalta ja konfliktit ja toisaalta ympäristön uudistuminen, oikeus ja rauha liittyvät toisiinsa. Pohtikaa sekä paikallisia että globaaleja näkökulmia.

- **Luova raamattupiiri.**

Järjestäkää tapahtuma, jossa osallistujat kutsutaan luomaan lyhyt draama Jesaja 32:14–18 pohjalta. Pohtikaa, kuinka eri tavoin voi kuvata siirtymää autiosta ja tuhosta uudistumiseen ja rauhaan.

- **Muistohetki uskon ja oikeuden todistajille.**

Järjestäkää muistohetki niille, jotka ovat puolustaneet yhteistä kotiamme ja kaikkein heikoimpia. He voivat olla uskon esikuvia, alkuperäiskansoja, uskonjohtajia tai muita, jotka ovat omistautuneet yhteiskunnalliselle ja ilmastolliselle oikeudenmukaisuudelle.

- **Pitäkää huolta aiemmista istutuksista.**

Jos vuonna 2024 istutettiin paikallisia kasveja, käyttäkää aikaa seurataksenne niiden kasvua ja sitä, mitä olette oppineet. Jakakaa kokemuksia yhteisössä.

- **Istuttakaa siemeniä.**

Tämän vuoden teema autiosta hedelmälliseen kannustaa istuttamaan yrttien, vihannesten ja hedelmien siemeniä. Rohkaiskaa tekemään istutuksia jättömaille niiden uudistumiseksi.

- **Perustakaa yhteisöpuutarha.**

Etsikää sopiva paikka, joka voidaan muuttaa puutarhaksi – yleinen puisto, seurakunnan maa, entinen teollisuuspaikka tai hylätty alue. Jos sopiva paikka löytyy, kootkaa tärkeät ryhmät (perheet, paikalliset yhdistykset, maanomistajat, koulut, papisto ja puutarhurit) yhteen suunnittelemaan yhteisöpuutarhan perustamista. Tämä vahvistaa sekä paikallista yhteisöä että monimuotoisuutta.

Askartelut

- **Puutarha.** Kaikenikäiset voivat toteuttaa oman näkemyksensä ja tulkintansa Jesajan ”lepopaikasta”. Taide-teos voi kuvastaa kokemaamme harmoniaa, kun elämme yhteydessä rakastavaan Jumalaan, toinen toisiimme ja koko luomakuntaan.

- **Kyyhkynen.** Lapset ja nuoret voivat toteuttaa kyyhkysen askarrellen, piirtäen tai maalaten. Kyyhkysset voidaan asettaa kirkkoon, puutarhaan, niitylle tai metsään tapahtumien aikana. Muutama inspiraatiokuva:

www.ekumenia.fi
www.seasonofcreation.org